

Oponentský posudek
na doktorskou disertační práci
JUDr. Jana Schramhausera
na téma
„Trestněprávní nástroje boje s organizovaným zločinem“

I.

Kandidát si vybral k obhajobě téma velmi frekventované a v literatuře často zmiňované. Zároveň se jedná o téma vysoce aktuální, které bývá často předmětem politických proklamací, předvolebních agitací politických stran apod. Přesto se však jedná o téma, které si zasluhuje teoretickou pozornost, neboť vše nasvědčuje tomu, že tento institut se v legislativě stále vyvíjí a i do budoucna lze očekávat změny. Tyto změny by měly posilovat pozici státních institucí a zároveň zefektivnit stávající instituty a nástroje pro boj s organizovaným zločinem. Autor si je této skutečnosti plně vědom a ve své práci na takové skutečnosti mnohdy poukazuje.

II.

Autor se zdárně a komplexně vypořádal se zvolenou tematikou. Za cíl si stanovil komplexně zpracovat nástroje boje s organizovaným zločinem v trestním řízení, v oblasti kriminologie i z hlediska trestního práva hmotného. Pro potřeby disertační práce by samozřejmě nevystačil s platnou vnitrostátní úpravou. Proto se správně věnoval i historickým souvislostem a komparatistice z hlediska některých zahraničních úprav a mezinárodních konvencí. Autor také správně využívá ve své práci kromě trestního řádu a trestního zákona mnoha dalších zákonných norem. Přestože se jedná o problematiku velice živou a z hlediska praxe i teorie zdaleka nikoli jednotnou, podařilo se mu své zadání velmi dobře splnit. Posuzovaná práce je tak na velmi dobré literární i odborné úrovni.

Autor dobře využívá odborné literatury. Při dostatečném množství judikatury se věnuje i odborným článkům a monografiím, které byly na toto téma napsány.

Z formálního hlediska působí práce uceleně a přehledně, přičemž řazení do jednotlivých kapitol a oddílů nepostrádá logiku. Práce je proto velmi přehledná. Tato se skládá z úvodu, čtyř částí, které jsou řazeny do jednotlivých kapitol a závěru, včetně rozsáhlého seznamu použité literatury.

Doktorská disertační práce je logicky strukturovaná, obecně srozumitelná i zajímavě napsaná. Předpokládám, že by se mohla stát předmětem zájmu těch, které s uvedenou problematikou přicházejí do styku. Za zmínku zde stojí četné poukazy na problémy v aplikační praxi, které v některých případech vyústí v autorovy návrhy *de lege ferenda*. Tato sympatická odvaha i nespokojenost s některými aplikačními postupy činí z uvedené práce velmi živý a zajímavý materiál a takovýto postup považuji za zvláště užitečný.

III.

V úvodu autor vymezuje především členění práce do jednotlivých částí. V I.části věnované kriminologickým aspektům autor především vymezuje pojem organizovaného zločinu a to i v mezinárodních souvislostech, vymezuje i jeho jednotlivé znaky. V následných pasážích nemůže chybět historický exkurs v zahraničních souvislostech s přihlédnutím k současné situaci v České republice. Autor správně vymezuje rok 1989 jako chronologický předěl a vysvětluje i jeho důvody. Lze jednoznačně souhlasit s jeho úvahou o absolutní nepřipravenosti bezpečnostních složek na boj s organizovaným zločinem, což způsobilo, že se v uvedeném období mnohé zahraniční zločinecké organizace přesouvaly se svými aktivitami do České republiky. Za správné považuji i následné vymezení nástrojů boje s organizovaným zločinem – legislativní, institucionální i politické.

V II. části se věnuje autor vybraným otázkám trestního práva hmotného a detailně rozebírá jednotlivá zákonná ustanovení, které se týkají organizovaného zločinu. Za významný považuji rozbor institutu organizované skupiny z hlediska hmotného práva a jeho souvislost s přerůstáním do organizovaného zločinu. Zločinné spolčení pak považuje za vyšší formu organizace oproti organizované skupině. Z praktického hlediska vítám v této pasáži autorovu pozornost směřující k některým soudním rozhodnutím v této oblasti. K postihu

organizovaného zločinu pak patří i autorovy úvahy de lege ferenda zvláště pokud jde o postih majtkový. V této souvislosti zmiňuje i některé inspirativní zahraniční úpravy.

Ve III. části se autor věnuje procesním otázkám dle trestního řádu, zvláště pak institutu korunního svědka a správně upozorňuje na nedostatečnou právní úpravu spolupracujícího obviněného. S ohledem na nedostatečnost stávající právní úpravy se volně věnuje policejní provokaci i agentu provokatéru. V dané oblasti autor správně poukazuje na Listinu základních práv a svobod a v této souvislosti na některá rozhodnutí Ústavního soudu ČR i Evropského soudu pro lidská práva.

IV. část je věnována především právním nástrojům boje s organizovaným zločinem v mezinárodním a komunitárním kontextu (včetně rozboru Lisabonské smlouvy) a dále pak trestní odpovědnosti právnických osob.

IV.

V závěru konstatuji, že se autor zdařile vypořádal se zvoleným tématem. Prokázal nepochybné schopnosti teoretického uvažování i schopnosti analytické. Práce splňuje formální i obsahové náležitosti disertační práce. Za hlavní klad považuji rozsah shora jednotlivých pramenů a to i v mezinárodních souvislostech, ze kterých pak autor dochází k zobecňujícím závěrům.

V.

S ohledem na shora popsané závěry doporučuji, aby v případě úspěšné obhajoby disertační práce byl JUDr. Janu Schramhauserovi udělen titul Ph.D.

V Praze dne 3. ledna 2011

JUDr. Jan Sváček

